

STØTTE OG INSPIRATION · KLASSE OG ELEV

Medbestemmelses-trappen

Selvevalueringsplakat om indflydelse og deltagelse

Indskoling · Mellemtrin · Udskoling
9 kopisider · lærervejledning inkluderet

Lærervejledning

Medbestemmelses-trappen er en pædagogisk model, der viser forskellige grader af elevindflydelse — fra at blive informeret, over at blive hørt, til reelt at være med til at bestemme og se konsekvensen af det. Modellen er inspireret af anerkendte deltagelsesmodeller for børns medbestemmelse (bl.a. Harts og Lundys modeller), tilpasset til en enkel, visuel udgave, elever selv kan placere sig på.

Hvorfor virker det?

Modellen gør en ellers abstrakt størrelse — 'medbestemmelse' — konkret og synlig for både elever og lærere.

Elever, der selv kan pege på, hvor de oplever at stå, giver læreren et præcist billede af, hvor der er potentiale for mere reel indflydelse.

Trappen kan bruges igen og igen gennem året som et fælles sprog for, hvad 'mere medbestemmelse' faktisk betyder i praksis.

Sådan bruger I trappen

- Hæng klasseplakaten (side 3) op, og gennemgå de fem trin sammen med klassen.
- Lad hver elev markere, hvor de oplever at stå lige nu, på deres eget ark (side 4-6, niveaudelt).
- Saml (gerne anonymt) op på klassens placeringer med drøftelsesarket (side 7).
- Brug lærerens selvtjek (side 8) til at holde din egen oplevelse op mod elevernes.
- Aftal konkrete næste skridt med handleplanen (side 9).

Eye-opener til dig som lærer

De fleste lærere oplever selv, at de giver mere medbestemmelse, end eleverne oplever at få.

Den forskel er ikke et tegn på, at nogen har uret — den ER selve pointen med at bruge trappen.

Klasseplakat — Medbestemmelses-trappen

Print i A3 og hæng op, hvor klassen kan se den. Gennemgå trinene sammen, før eleverne markerer sig selv på deres ark.

5

Vi er med til at bestemme og ser det ske

Vi foreslår noget, og det bliver faktisk til virkelighed i undervisningen.

4

Vi er med til at bestemme

Vi er med i selve beslutningen sammen med de voksne, ikke kun med til at foreslå.

3

Vi bliver hørt

Vi bliver spurgt, og vores svar bliver taget alvorligt — men vi bestemmer ikke selv.

2

Vi bliver spurgt, men mest for syns skyld

Vi må sige noget, men det virker ikke som om, det ændrer noget bagefter.

1

Vi bliver bare informeret

Vi får at vide, hvad der skal ske — uden at blive spurgt først.

Hvor står jeg på trappen?

Tegn en cirkel om det trin-tal, der passer bedst til, hvordan du har det.

Emne / fag / uge:	
-------------------	--

Sæt ring om det trin, du synes passer bedst lige nu: **1 · 2 · 3 · 4 · 5**

Tegn, hvordan det føles at være på det trin:

Hvor står jeg på trappen?

Skriv en kort begrundelse for din placering.

Emne / fag / uge:	
--------------------------	--

Sæt ring om det trin, du synes passer bedst lige nu: **1 · 2 · 3 · 4 · 5**

Hvorfor satte du dig lige der?

Hvad skulle der til, for at du rykkede ét trin op?

Hvor står jeg på trappen?

Reflekter over din placering og et konkret næste skridt.

Emne / fag / uge:	
--------------------------	--

Sæt ring om det trin, du synes passer bedst lige nu: **1 · 2 · 3 · 4 · 5**

Hvorfor satte du dig lige der?

Hvad ville et trin højere kræve — af dig selv og af dine lærere?

Er der et konkret emne, hvor du gerne vil have mere indflydelse?

Klasse-drøftelsesark

Saml elevernes placeringer op — gerne som en anonym optælling på tavlen — og brug arket til at strukturere en fælles drøftelse.

Fordeling i klassen (antal elever pr. trin):

Trin 1:	
Trin 2:	
Trin 3:	
Trin 4:	
Trin 5:	

Hvad overrasker os ved fordelingen?

Hvad vil vi som klasse gerne arbejde hen imod?

Lærers selvtest

Eye-opener

Hvor på trappen tror du selv, dine elever ville placere din undervisning?

Hold det op mod, hvor eleverne faktisk placerede sig — forskellen er ofte det mest lærerige.

Jeg gætter på, at klassen i gennemsnit placerer sig på trin:

Faktisk gennemsnit (fra klasse-drøftelsesarket):

Et sted, hvor jeg tror, jeg giver mere indflydelse, end eleverne oplever:

Et konkret sted, hvor jeg reelt kan give slip på mere kontrol:

Handleplan — et trin op

Brug arket til at aftale ét konkret, realistisk skridt, der kan flytte klassen (eller en til flere elever) et trin op ad trappen.

Nuværende trin (typisk):	
---------------------------------	--

Ønsket trin:	
---------------------	--

Konkret handling:

Hvem er ansvarlig:	
---------------------------	--

Følges op (dato):	
--------------------------	--